

Puppedatabase 2024

Bilag til Hedepletvinger på Sortkær- og Bannerslund Hede, Sæson 2024

Puppe KM3 d. 12. maj 2024
Foto: Minna Tranum Christensen

På de følgende sider er der et dataark for hver af de 13 Hedepletvinge-pupper, der blev fulgt i 2024. En billedserie viser, hvordan puppens farveudvikling har været fra første observation af puppen (i nogle tilfælde som larve) til sidste billede af puppen (eller det sted, hvor puppen var).

Desuden med de udvalgte data som tidspunkt for forpupning, tidspunkt for klækning (eller på anden vis åbnet), samt de vigtigste hændelser for puppen – f.eks. besøg af snylteheps.

På [side 9](#) findes en oversigt over samtlige overvågede puppers endeligt gennem årene 2020-2024

Puppe 10 – H7

5. maj
7. maj
Dag 0
12. maj
Dag 5
16. maj
Dag 9
19. maj
Dag 12
24. maj
Dag 17
30. maj
Dag 23

Lidt usædvanligt havde denne larve fæstnet sig til et enkelt, frisk græsstrå. Da den havde forpuppet sig d. 7. maj hang en sort dråbe under puppen. Dråben blev siddende de første 5 dage, men forsvandt så.

På 12. dagen var et stykke midt på puppen misfarvet – brunt. Herefter blev puppen mørkere og så mere og mere usund ud. Den sidste uge så det tilmed ud som om den nederste del af puppen tørrede ind. 31. maj var der hul i bunden af puppen, og dagen efter var puppen forsvundet.

Sort dråbe

31. maj.
Dagen efter forsvundet.

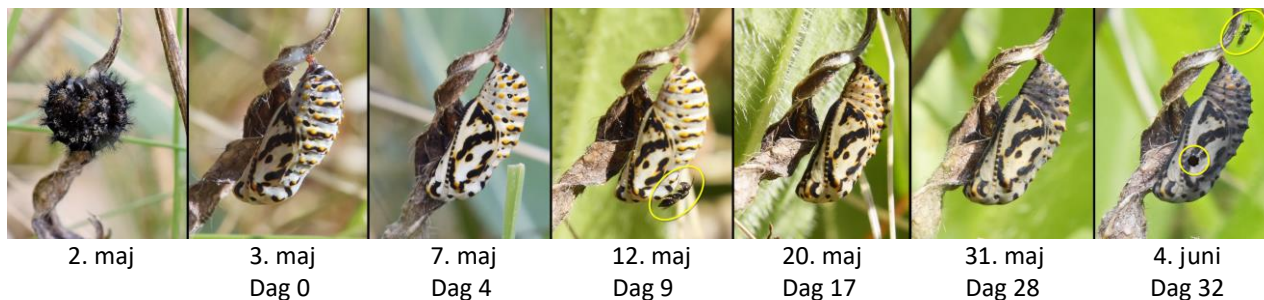
Hul i bunden 31. maj

Historik
Set sidste gang som larve: 06-05-2024 18:07
Set første gang som puppe: 07-05-2024 19:07
Set sidste gang som puppe: 31-05-2024 16:32
Resultat: Puppen forsvundet 1. maj.
Puppedage: Ca. 24 dage

Eksempel på et dataark

Puppedatabasen er et bilag til [Rapport Hedepletvinger på Sortkær- og Bannerslund Hede – 2024](#)

Puppe 1 - H1

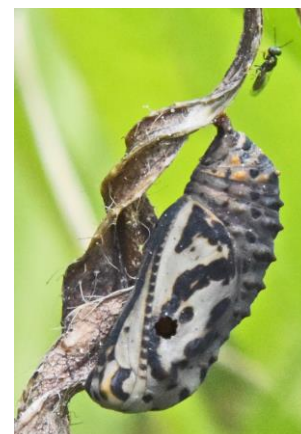

Efter at have fundet den fastgjorte larve d. 2. maj, havde den allerede forpuppet sig dagen efter. Den var da fuldt udfarvet. Dvs. den havde forpuppet sig for mindst et par timer tidligere.

De første dage udviklede den sig til en smuk, sund puppe.

Både på dag 8 og dag 9 sad der en snyltehveps på den – videooptagelse kan ses på https://youtu.be/bx_ci_QOFJU

På dag 20 begyndte de øverste led at blive mørke. Den mørke farve bredte sig de følgende dage. På dag 32 var der et rundt hul i puppen, og igen sad der en snyltehveps på stænglen lige over puppen.

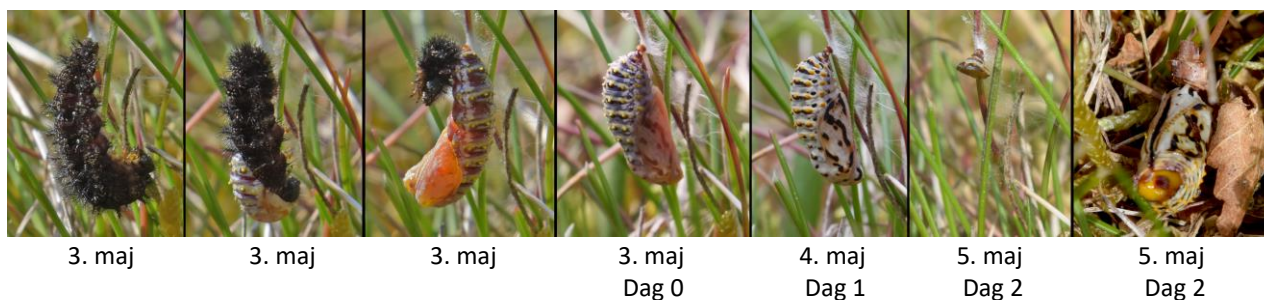

Hul i puppen og en snyltehveps siddende på stænglen lige over puppen.

Historik

Set sidste gang som larve:	02-05-2024 18:51
Set første gang som puppe:	03-05-2024 16:28
Set sidste gang som puppe:	04-06-2024 12:13
Resultat:	Hul i puppen
Puppedage:	Mere end 32 dage. Tilsynet ophørte 4.6.

Puppe 2 – H2

Fandt den sammenrullede, fastgjorte larve d. 2. maj. Ved ankomst til larven d. 3. maj har larven i den karakteristiske stilling, som indikerer, at forpupningsprocessen er meget nært forestående. Allerede 5 minutter efter revnede larvehuden (billede 2). Efter blot 4 minutter blev den tomme larvehud løsnet og puppen var færdig, men manglede farve.

Det blev en kort historie. Ved ankomst d. 5. maj hang kun toppen af puppen tilbage. Det mystiske ved det var, at resten af puppen lå ca. 20 cm fra toppen. Den var således ikke blevet offer for en bille eller for myrer. De ville have fortæret det hele.

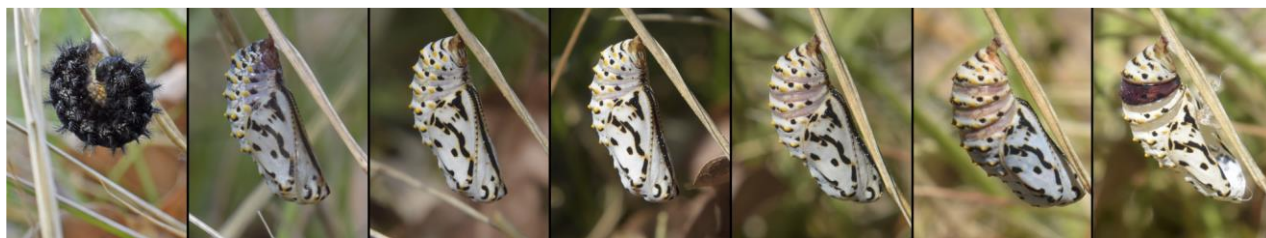
Historik

Set sidste gang som larve:	03-05-2024 16:06
Set første gang som puppe:	03-05-2024 16:18
Set sidste gang som puppe:	04-05-2024 18:47
Resultat:	Kun toppen tilbage 05-05-2024 10:25
Puppedage:	Ca. 1½ dag.

Herunder: Resten af puppen, der lå i græsset.

Puppe 3 – H3

2. maj

3. maj

Dag 0

11. maj

Dag 8

14. maj

Dag 11

20. maj

Dag 17

21. maj

Dag 18

21. maj

Dag 18

Den sammenrullede, fastgjorte larve blev fundet d. 2. maj. Dagen efter havde den ved min ankomst forpuppet sig inden for de sidste par timer ud fra farverne at dømme. Puppen beholdt sit smukke, lyse udseende de følgende dage. På dag 17 begyndte de øverste led at blive cremefarvede. Dagen efter endnu lidt mørkere, og den nederste del af puppen var svagt blånende.

Lidt senere var puppen klækket, at en hun-Hedepletvinge sad lige over den tomme puppe og ventede på, at skulle blive flyveklar.

Efter 18 dage blev puppen til en smuk Hedeplettvinge-hun.
21. maj 2024

Historik

Set sidste gang som larve:	02-05-2024 19:02
Set første gang som puppe:	03-05-2024 16:36
Set sidste gang som puppe:	21-05-2024 13:54
Resultat:	Hedeplettvinge
Puppedage:	18 dage

Puppe 4 – KM1

Første observation var som hængende, fastgjort larve d. 2. maj. Dagen efter havde den forpuppet sig. Ved ankomst var den næsten udfarvet. Dvs. den havde forpuppet sig inden for de seneste par timer.

8. maj var det slut. Kun toppen af puppen hang tilbage. Resten af puppehylsteret lå nedenunder og var tømt for indhold.

3. maj

Dag 0

5. maj

Dag 2

7. maj

Dag 4

8. maj

Dag 5

Historik

Set sidste gang som larve:	02-05-2024 17:13
Set første gang som puppe:	03-05-2024 17:25
Set sidste gang som puppe:	07-05-2024 18:00
Resultat:	Kun top tilbage. Resten lå uden indhold under.
Puppedage:	4 dage

På 5. dagen var kun toppen tilbage.

Puppe 5 – KM2

3. maj

5. maj
Dag 0

8. maj
Dag 8

14. maj
Dag 11

20. maj
Dag 17

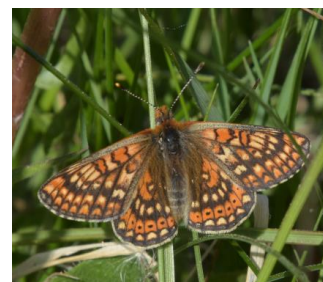
21. maj
Dag 18

21. maj
Dag 18

Puppe 5 blev fundet, mens den endnu var larve d. 2. maj. Dagen efter havde den forpuppet sig – formodentlig en times tid inden min ankomst. Den var endnu ikke helt udfarvet.

Puppen beholdt sit udseende frem til og med d. 20. maj. Næste formiddag var den blevet mørkere – let blålig – på den øverste del. Desuden var den øverste top blevet meget mørk rød – næsten sort. Dette så jeg først da billederne blev hentet ind på computeren.

Sidste på eftermiddagen var puppen klækket og en smuk han sad lige over den åbne puppe. Det varede længe inden den åbnede vingerne i aftensolen.

Efter 18 dage blev puppen til en smuk Heddepletinge-han.
21. maj 2024

Historik

Set sidste gang som larve:	02-05-2024 17:13
Set første gang som puppe:	03-05-2024 17:33
Set sidste gang som puppe:	21-05-2024 11:15
Resultat:	Heddepletinge
Puppedage:	18 dage

Puppe 6 – E1

4. maj

5. maj
Dag 0

8. maj
Dag 3

11. maj
Dag 6

18. maj
Dag 13

21. maj
Dag 16

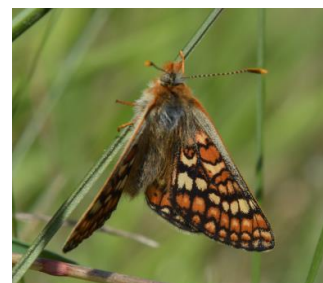
21. maj
Dag 16

Den sammenrullede, fastgjorte larve blev observeret d. 4. maj. Forpupningen skete 5. maj. Puppen beholdt sin hvide grundfarve frem til og med 20 maj.

Udviklingen vises i YouTube-videoen [Fra larve til sommerfugl](#)

21. maj ændrede farven sig i den nederste del af puppen, hvor den blev svagt blålig. Tegn på snarlig klækning. En halv time senere var puppen åben og en helt frisk Heddepletinge sad med sammenklappede vinger lige over puppen.

Første godt en time senere foldede den vingerne delvist ud.

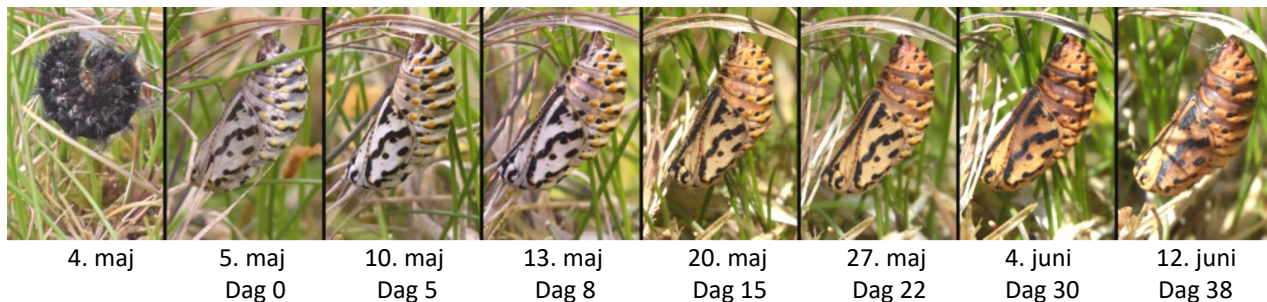

Heddepletingen, der kom Ud af puppen efter 16 dage

Historik

Set sidste gang som larve:	05-05-2024 09:28
Set første gang som puppe:	05-05-2024 18:15
Set sidste gang som puppe:	21-05-2024 14:30
Resultat:	Heddepletinge
Puppedage:	16 dage

Puppe 7 – H4

H4 forpuppede sig i løbet af 5. maj. Den blev registreret som fastgjort larve d. 4. maj om formiddagen. Der er som minimum gået et godt døgn inden den forpuppede sig.

I begyndelsen af puppestadiet så puppen fin ud, men på dag 15 fik den en usund cremefarvet kulør. Den følgende tid blev den yderligere mørkere, og den klækkede ikke. Observationerne af den ophørte d. 12. juni – da var Hedepletvinge-sæsonen ved at være afsluttet.

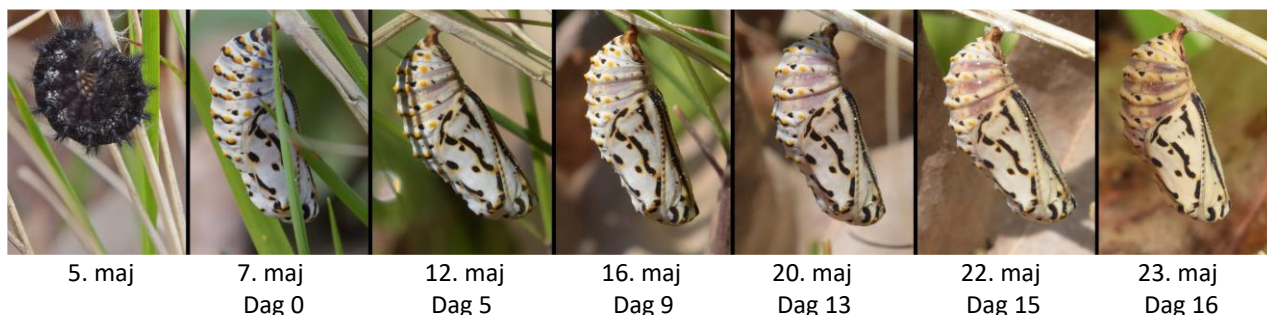
Historik

Set sidste gang som larve: 05-05-2024 09:52
Set første gang som puppe: 05-05-2024 18:07
Set sidste gang som puppe: 12-06-2024 15:32
Resultat: Stadig uklækket puppe
Puppedage: Mere end 38 dage

Puppen klækkede aldrig.

Puppe 8 – H5

Larven blev fundet d. 5. maj, som var en flot solrig dag, men som sluttede med 17,6 mm regn. Hele d. 6. maj var overskyet, og larven havde undlod at forpuppe sig. Efter en solrig dag d. 7. maj havde larven forpuppet sig sidst på dagen og var fuldt udfarvet.

Puppen forblev fin helt hen til dag 16, men da blev den øverste del af den cremefarvet, hvilket ikke plejer at være et godt tegn. Dagen efter var åbnet – men det var ikke en Hedepletvinge, der var kommet ud af den.

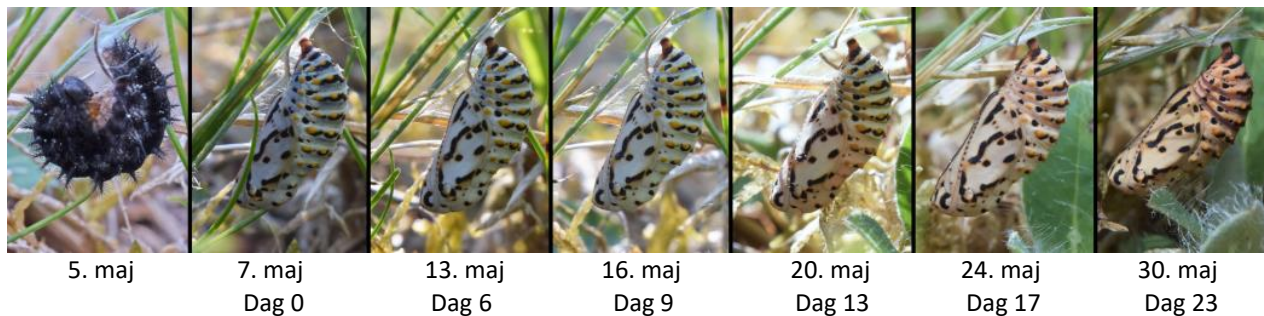
Historik

Set sidste gang som larve: 05-05-2024 09:52
Set første gang som puppe: 05-05-2024 18:07
Set sidste gang som puppe: 12-06-2024 15:32
Resultat: Åbnet midt på puppen – tom.
Puppedage: 17 dage

Tom puppe 24. maj.

Puppe 9 – H6

Larven blev fundet 5. maj. Den forpuppede sig i løbet af 7. maj.

Det var en meget smuk puppe, der så sund og rask ud det meste af tiden. Først på dag 17 viste der sig en let cremefarve. Den tog en smule til de følgende dage.

31. maj – dag 24 – var puppen forsvundet. Intet andet end en smule af det spind, den havde siddet i, var tilbage. Det kan have været myrer, der havde ædt den – de efterlader intet.

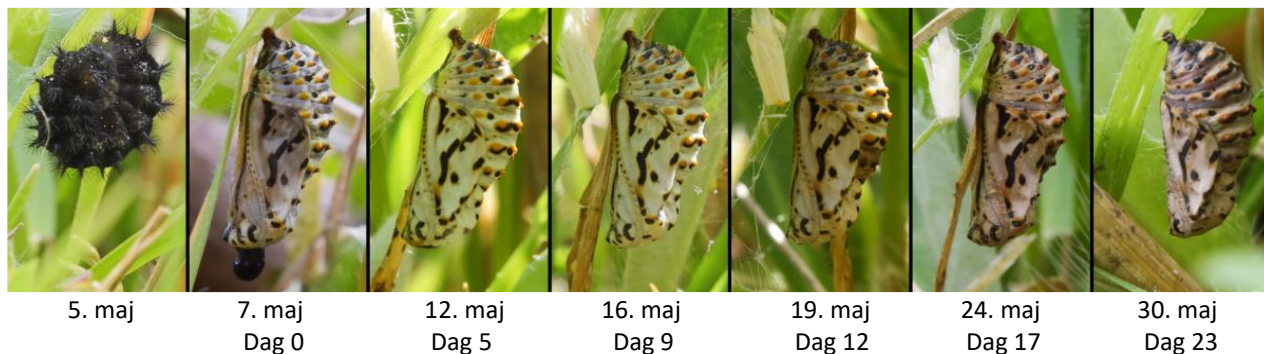
Historik

Set sidste gang som larve:	06-05-2024 18:26
Set første gang som puppe:	07-05-2024 19:10
Set sidste gang som puppe:	30-05-2024 10:55
Resultat:	Puppen forsvundet
Puppedage:	Ca. 23 dage

Puppen forsvundet
31. maj

Puppe 10 – H7

Lidt usædvanligt havde denne larve fæstnet sig til et enkelt, frisk græsstrå. Da den havde forpuppet sig d. 7. maj hang en sort dråbe under puppen. Dråben blev siddende de første 5 dage, men forsvandt så.

På 12. dagen var et stykke midt på puppen misfarvet – brunt. Herefter blev puppen mørkere og så mere og mere usund ud. Den sidste uge så det tilmed ud som om den nederste del af puppen tørrede ind. 31. maj var der hul i bunden af puppen, og dagen efter var puppen forsvundet.

Sort dråbe

31. maj.
Dagen efter
forsvundet.

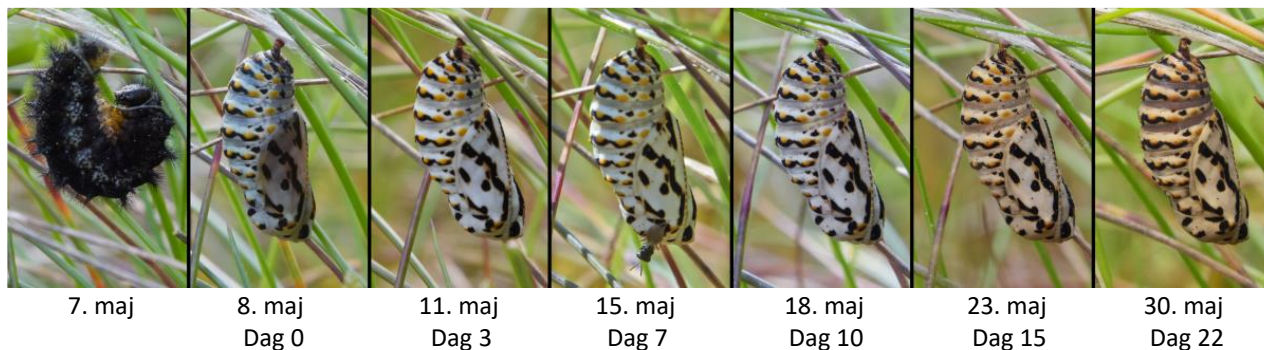
Historik

Set sidste gang som larve:	06-05-2024 18:07
Set første gang som puppe:	07-05-2024 19:07
Set sidste gang som puppe:	31-05-2024 16:32
Resultat:	Puppen forsvundet 1. maj.
Puppedage:	Ca. 24 dage

Hul i bunden 31. maj

Puppe 11 – H8

Larven forpuppede sig 8. maj. En uge senere – på dag 7 – sad der en snyltehveps på puppen.

En uge senere – på dag 15 – begyndte puppen at blive cremefarvet. Dag 22, som var sidste observation af puppen. Dagen efter var alt forsvundet. Igen kunne det være myrer, der havde været på spil.

Snyltehveps
15. maj

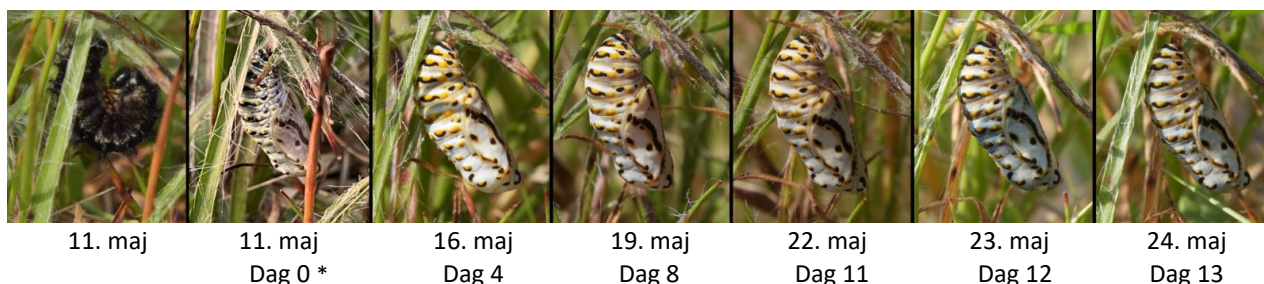

Puppen forsvundet
31. maj

Historik

Set sidste gang som larve:	07-05-2024 19:03
Set første gang som puppe:	08-05-2024 17:41
Set sidste gang som puppe:	30-05-2024 10:57
Resultat:	Puppen forsvundet 31. maj
Puppedage:	Ca. 22 dage

Puppe 12 – KM3

En larve, der blev fulgt lige fra den fastgjorde bagkroppen til udklækning.

Larven havde travlt. Den forpuppede sig d. 11. maj ved 21-tiden og klækkede d. 25. maj om formiddagen ved 11-tiden. Altså ca. 13,5 puppedage.

*Foto Dag 0: Minne Tranum Christensen

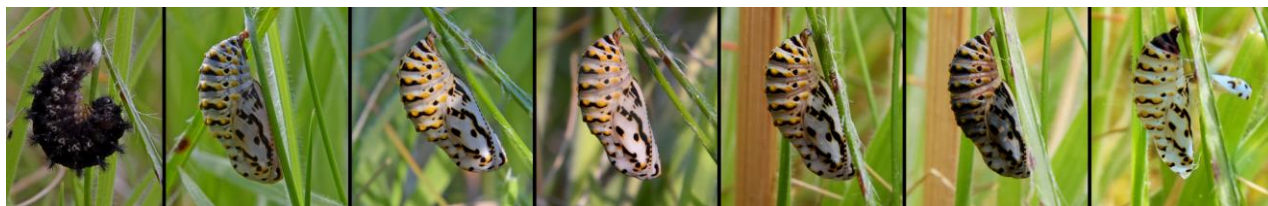
Historik

Set sidste gang som larve:	11-05-2024 17:10
Set første gang som puppe:	12-05-2024 16:17
Set sidste gang som puppe:	25-05-2024 10:17
Resultat:	Hedepletvinge – udklækket 25-5-2024 kl ca. 11
Puppedage:	13,5 dage

Klækket 25. maj

Puppe 13 – E2

10. maj

11. maj
Dag 0

16. maj
Dag 4

18. maj
Dag 7

23. maj
Dag 12

24. maj
Dag 13

25. maj
Dag 14

Larven var blevet fulgt i over et døgn (det var den sidste, kendte larve i området) inden den fastgjorde bagkroppen d. 10. maj. Et døgn efter forpuppede den sig.

Hen mod slutningen (23. maj) var den nederste del af puppen svagt blålig. Næste dag havde det udviklet sig til en blåsort farve, som tydede på, at noget var galt. Det var ikke tilfældet. 25. maj sad den helt friske Hedepletvinge lige ovenfor den åbnede puppe.

Historik

Set sidste gang som larve: 10-05-2024 18:15

Set første gang som puppe: 11-05-2024 17:58

Set sidste gang som puppe: 24-05-2024 15:56

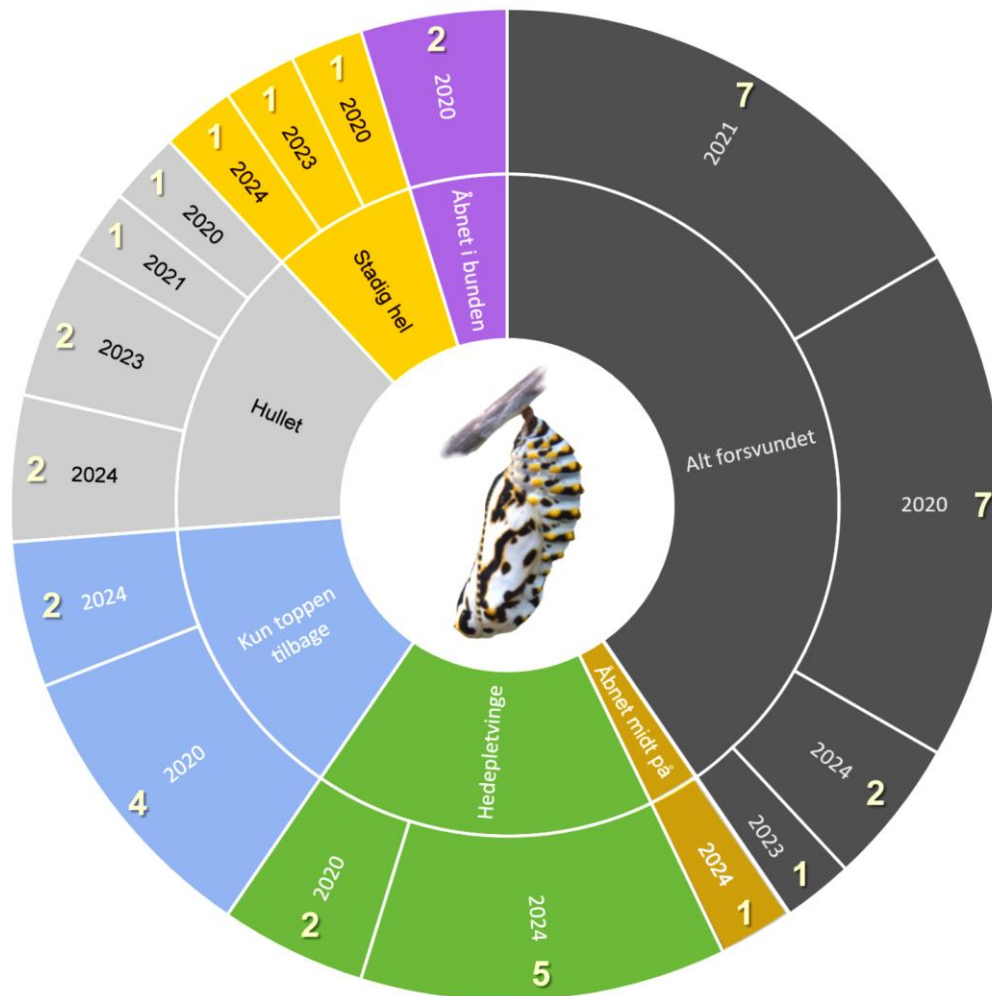
Resultat: Hedepletvinge, klækket 25. maj ca. kl 11

Puppedage: Ca. 14 dage

Klækket 25. maj

Resultat af pupper 2020-2024

Forklaring

Hedepletvinge – 7 stk.

Puppen klækkede, som den skulle efter 13-23 puppedage: Åbnet langs "lynlåsen" og mørkrød-sort ring øverst – evt. hele toppen mørk. Resten af puppen meget lys.

Stadig hel – 3 stk.

Ingen skader ud over misfarvning på puppen ved observationernes ophør efter minimum 30 puppedage.

Hullet – 4 stk.

Puppen med et eller flere små huller. Sker ved puppealder 16 dage eller normalt mere (over 30).

Alt forsvundet – 17 stk.

Intet er tilbage af puppen – af og til kan man end ikke se, hvor den havde været fastgjort. Kan ske fra puppe-dag 1. Ofte er det myrer eller en bille, der har været på spil.

Kun toppen tilbage – 6 stk.

Nederste del af puppen væk. Kanten på den øverste del ser næsten ud, som den var skåret over. Kan ske allerede fra puppe-dag 1.

Åbnet i bunden – 2 stk.

Forekommer sjældent. Pupperne har da været gamle (over 30 dage).

Åbnet midt på – 1 stk.

Puppen var da 17 dage gammel og misfarvet.